

Commentaar op Verwachte effecten van de regeling en enkele aanvullende opmerkingen.

-Tot 2020 wordt de lat van de rekentoets ieder jaar iets hoger gelegd. Dat betekent dat leerlingen ieder jaar meer antwoorden goed moeten hebben om voor de rekentoets een voldoende te halen. **Belachelijk. Goed (of voldoende) kunnen rekenen is goed (of voldoende) kunnen rekenen. Door scores voor een voldoende steeds op te krikken meet men dus niet wat men wil meten, namelijk of de leerling goed dan wel voldoende kan rekenen.**

-Om onduidelijkheid over het rekenniveau van de leerling te voorkomen, krijgen leerlingen de komende jaren een vaardigheidsscore in plaats van een gewoon cijfer. **Wat is het verschil? Het cijfer dat uit die score getoverd wordt gaat meetellen bij het al dan niet slagen.**

-Leerlingen in het voortgezet onderwijs krijgen meer kansen om de rekentoets te halen: vier in totaal. In het mbo was dit al mogelijk. **Had al eerder moeten gebeuren, maar goed, beter laat dan nooit. Overigens is dit slechts een schoonheidsaanpassing aan een in wezen verkeerde toets. Over de inhoud van de toets vergeleken met datgene wat het vervolgonderwijs (HO en WO) waarnam aan gebrekkige rekenvaardigheid bij gediplomeerde havo- en vwo-leerlingen hebben anderen al genoeg gezegd. Jammer dat er nooit op deze kritiek wordt ingegaan.**

-Leerlingen met ernstige rekenproblemen of dyscalculie kunnen met de rekentoets ER laten zien dat zij, hoewel met enige beperking, over voldoende rekenvaardigheden beschikken voor bepaalde vervolgopleidingen. **Hier wordt meer beweerd dan kan worden waargemaakt. Is dit al onderzocht?**

-Scholen en instellingen zullen leerlingen met ernstige rekenproblemen moeten wijzen op de mogelijkheid van de rekentoets ER, en de onderbouwing voor deelname moeten vastleggen. **Leerlingen met echte rekenproblemen kunnen weliswaar in grote moeilijkheden komen bij de “normale” rekentoets en het afrekenen bij voor het slagen al dan niet zakken, maar deze aanpassing is weer een – zij het rechtvaardige – schoonheidsaanpassing. Het argument dat leerlingen met ernstige rekenproblemen extra problemen ondervinden was geen kritiek op de inhoud van de toets maar op de uitvoering ervan. Terecht is deze aanpassing gedaan. Maar met deze schoonheidsoperatie wordt weer langs het eigenlijke kritiekpunt weggekeken, namelijk dat deze toets en alles eromheen niet voldoet aan de oorspronkelijke bedoeling dat gediplomeerde havo- en vwo-leerlingen met voldoende rekenvaardigheden het HO en WO binnen komen**

-Scholen en instellingen zullen alle leerlingen in het voorlaatste schooljaar de eerste toetsmogelijkheid moeten aanbieden en bij de uitslagbepaling rekening houden met de gewijzigde uitslagregels. **Moet ik hier nu blij om worden? Dit is puur een stukje fatsoenlijk recht.**

Ik sluit me volledig aan bij de kritiek die met name door de commissie Bosker en dhr van de Craats is geuit.

Ook zal de collega, die opmerkte dat het rekenonderwijs bij aannahme van de wet gericht gaat worden op het goed maken van de toets in plaats van op het leren goed rekenen, gelijk krijgen. Het hele onderwijs (en uit ervaring weet ik dat als wiskundeleraar aan een vavo dat maar al te best) is examengericht in plaats van inhoud gericht. De examens toetsen voor een te groot deel niet meer inhoud, maar allerlei voorwaardelijke vaardigheden. Dat zelfde geldt voor de rekentoets zoals die nu wordt voorgesteld.

Taalzwakke, waaronder buitenlanders met een hoge intelligentie, leerlingen komen niet aan het rekenen toe, omdat ze zich door de contexten moeten worstelen, die soms niet begrijpen, en teveel tijd daarin steken, waardoor niet alle opgaven gemaakt kunnen worden. De rekentoets, en helaas ook de wiskunde-examens, maar dat terzijde, toetsen meer leesvaardigheid dan rekenvaardigheid (of wiskundekennis en -beheersing).

Toegepast rekenen is inderdaad ook een vaardigheid die beheerst moet worden, maar dat was niet het probleem van het HO en WO. Maar om rekenen te kunnen toepassen moet het eerst beheerst worden.

Het beheersen van rekenvaardigheid is iets anders dan de $+$, $-$, \times en \div -knop te kunnen vinden op de rekenmachine.

Toets dus niet of de goede knop op de rekenmachine gevonden kan worden en of het rekenen toegepast kan worden (dat toepassen gebeurt in alle zaakvakken al genoeg), maar of er goed opgeteld, afgetrokken, gedeeld en vermenigvuldigd kan worden; of er procenten uitgerekend kunnen worden, of het rekenen met breuken beheerst wordt.

En daarvoor is in het geheel geen rekentoets nodig. Het is voldoende als in de onderbouw van de middelbare scholen (ook het vmbo) de rekenmachine uitgebannen wordt.

Het is duidelijk dat er financiële belangen een rol spelen. Maar maak nu in de politiek niet dezelfde fout als bijvoorbeeld bij de Betuwelijn. Probeer niet koste wat kost de rekentoets erdoor te krijgen door steeds nieuwe schoonheidsaanpassingen, maar gooi het gedrocht weg. Toegeven dat men zich vergist heeft, of om de tuin heeft laten leiden door sommige belangengroepen getuigt van moed en wijsheid. En is op den duur ook nog goedkoper! Tenzij de staatskas een aandeel heeft in de rekenmachinebranche of er smeergeld betaald wordt door belanghebbenden die alleen zichzelf bevoordelen willen. Ik zou het bijna gaan vermoeden. Bijna?

Want waarom worden alle signalen tegen de rekentoets genegeerd? De signalen tegen zijn vele malen groter en hebben veel meer kwaliteit dan de "argumenten" voor deze rekentoets. De enige reactie op tegengeluiden bestaat uit cosmetische operaties. Hiermee probeert men te verbloemen dat er niet gereageerd wordt op wezenlijke kritiek.

Vraagt de wet van openbaarheid van bestuur misschien niet naar het noemen van de lobby's die achter dit malle rekenplan zitten? En welke economische belangen ermee gemoeid zijn?